

7-5507

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.TİK.0.65.01.00-610/123305
Konu: Yazılı Soru Önergesi (7/5507)

27/04/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02/04/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00/57640 sayılı yazı.

Bitlis Milletvekili Sayın Hüsamettin ZENDERLİOĞLU tarafından tevcih edilen 7/5507 Esas No'lu yazılı soru önergesi incelenmiş olup, söz konusu önergeye ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK: Yazı (3 sayfa)

**BİTLİS MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU
TARAFINDAN TEVCİH EDİLEN 7/5507 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Hükümetimiz, ekonomi politikalarının yürütülmesinde "istihdam odaklı hareket" anlayışını özümsemiştir. Bireylerin ve ailelerin düzenli gelir elde etmesinin esas yolunun bir işe sahip olmak olduğu gerçeğinden hareketle, istihdamın artırılarak işsizliğin azaltılması yolunda önemli adımlar atılmaktadır.

Bu bağlamda, işgücüne katılımı ve istihdamı artırmak için ilki 2008 yılında olmak üzere dört ayrı istihdam paketi açıklanmıştır. Bu paketlerle;

- Çeşitli prim indirimleri ve teşvikler getirilmiş.
- İstihdam üzerindeki yükler azaltılmış.
- İşsizlik ödeneği miktarında artış sağlanmış ve kısa çalışma ödeneği işler hale getirilmiş.
- Kadın ve gençlerin istihdamına yönelik özel düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca, 2011 yılı Şubat ayında yayımlanarak yürürlüğe giren 6111 sayılı Kanun ile istihdama yönelik çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenleme ile de; işsizlikle mücadele amacıyla; İşsizlik Sigortası Fonunun bir önceki yıl prim gelirlerinin belirli oranlar dâhilinde, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak, istihdamı artırıcı ve koruyucu tedbirler almak ve uygulamak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek gibi amaçlarla kullanılmasına imkân sağlanmıştır.

31 Aralık 2015 tarihine kadar ilave olarak işe alınacak her bir sigortalının sigorta primi işveren hissesinin, işe alındıkları tarihten başlamak üzere 6 aydan 54 aya kadar değişen sürelerle İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması sayesinde hem işsizlerin ilave istihdam olarak işe alınmasını hem de çalışanların mesleki eğitim belgesine sahip olmaları teşvik edilmiştir.

Hükümetimiz tarafından 5 Nisan 2012 tarihinde Yeni Teşvik Sistemi açıklanmıştır. Söz konusu teşvikle;

- Cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malı ve ürünlerin üretiminin artırılması.
- En az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin artırılması.
- Bölgesel gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi.
- Destek unsurlarının etkinliğinin artırılması.
- Kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi.
- Teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren yatırımların desteklenmesi.

amaçlanmıştır.

Yeni Teşvik Sistemi, genel teşvik uygulamaları, bölgesel teşvik uygulamaları, büyük ölçekli yatırımların teşviki, stratejik yatırımların teşviki olmak üzere dört bileşenden oluşmuştur. 81 ilimiz, sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyine göre, 6 ayrı bölgede sınıflandırılmış ve bölgesel sistem yerine, "İl Bazlı Bölgesel Teşvik Sistemi"ne geçilmiştir. Yeni sistemle, Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği (asgari ücret üzerinden), faiz desteği, yatırım yeri tahsis, gelir vergisi stopajı desteği ve KDV iadesi desteği sağlanacaktır. Destek unsurlarından biri olan Sigorta Primi İşveren Hissesi desteği, bölgelere göre kademeli olarak 2 ila 12 yılları arasında değişen sürelerde uygulanacak olup, söz konusu desteğin süresi tüm bölgelerde arttırılmıştır.

Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Van illerinden oluşan 6. Bölgede yapılacak yatırımlarda yatırımcıların ödemeleri gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden tutarı 10 yıl süreyle, yatırımların organize sanayi bölgelerinde yapılması halinde ise 12 yıl süreyle devlet tarafından karşılanacak olup, asgari ücret üzerinden hesaplanan Sigorta Primi İşçi ve İşveren Hissesi Desteği ve Gelir Vergisi Stopajı Desteği ile yatırımcıların üzerindeki brüt ücretin yaklaşık %38'ine karşılık gelen işgücü maliyeti minimum düzeye düşürülecektir. Söz konusu uygulamalarla Bitlis ilinin de yer aldığı 6. bölgenin tarımsal, sanayi, tekstil ve konfeksiyon gibi emek yoğun sektörler ile yeni yatırım yeri arayışında olan yatırımcılar için yatırım üssü haline gelmesi hedeflenmektedir.

Bitlis ilinin işsizlik oranı, TÜİK verilerine göre 2010 yılında %16.3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bitlis ilinin 2010 yılı sonunda nüfusu 328 bin 767 kişidir. 2010 yılında Bitlis'e 10 bin 800 kişi göç ederken, 15 bin 347 kişi ise ilden ayrılmıştır. Net azalış 4.547 kişi olmuştur. En fazla göçü Mersin'den alırken en fazla göçü İstanbul iline vermiştir.

TÜİK verilerine göre Bitlis ilinde işgücüne katılım oranı, 2009 yılında 42.9 iken 2010 yılında 1.2 puanlık artışla 44.1 olarak gerçekleşmiştir.

İşsizlikle mücadele kapsamında ülkemiz kamu istihdam kurumu olan İŞKUR, klasik iş ve işçi bulma hizmetlerinin yanı sıra, işgücü ve istihdam piyasasının izlenmesi ve işgücü piyasası bilgi sisteminin oluşturulması, işgücüne vasıf kazandırma ve işbaşında eğitim, iş ve meslek danışmanlığı, iş yaratma tedbirleri gibi aktif işgücü programlarını ve işsizlik sigortası, kısa çalışma ödeneği ve iş kaybı tazminatı gibi pasif işgücü programlarını etkin bir şekilde uygulamaya çalışmaktadır.

İstihdam hizmetleri kapsamında; Bitlis ilinde 2010 ve 2011 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı, başvuran sayısı ve işe yerleştirilen kişilere ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır:

Yıllar	Kayıtlı İşsiz Sayısı	Başvuru Sayısı	İşe Yerleştirme Sayısı
2010	4.416	5.924	746
2011	10.739	6.762	1.201
TOPLAM	15.155	12.686	1.947

İŞKUR'un yürüttüğü bir diğer hizmet ise iş ve meslek danışmanlığıdır. Hükümet Programımızda da yer alan söz konusu hizmetle, kişisel özellikler ile mesleklerin gerektirdiği nitelikleri, şartları ve iş piyasasının gereksinim duyduğu iş/meslekleri karşılaştırarak, bireyin istek ve durumuna en uygun iş/mesleği seçmesi, seçtiği iş/meslekle ilgili eğitim imkânlarından yararlanması, işe yerleştirilmesi ve işe uyumunun sağlanması ile ilgili sorunların çözümüne sistemli olarak yardım etmek amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, Bitlis iline 5 adet iş ve meslek danışmanının ataması gerçekleştirilmiştir.

İŞKUR tarafından sunulan hizmetlerin vatandaşlara en yakın noktadan sunulabilmesini sağlamak amacıyla belediyelerde Hizmet Noktaları kurulmuştur. Ayrıca, Sosyal Yardım Sisteminin İstihdam ile Bağlantısının Kurulması ve Etkinleştirilmesi Eylem Planı kapsamında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında 17 Şubat 2012 tarihinde bir protokol imzalanmıştır. Söz konusu protokol ile birlikte; aile ve sosyal destek danışmanları ile iş ve meslek danışmanları arasında koordinasyonun sağlanması, sosyal yardımlar ile istihdam arasındaki bağlantının etkinleştirilmesi, kadınların sosyoekonomik konumlarının güçlendirilmesi ve istihdamının

arttırılması, özörlölerin sosyoekonomik konumlarının güçlendirilmesi ve istihdamının arttırılması, çocuk işçiliğinin önlenmesi hususlarında işbirliğinin sağlanması amaçlanmıştır.

İŞKUR tarafından yürütölen pasif işgücü hizmetlerinden olan işsizlik sigortası kapsamında; 2010, 2011 ve 2012 yıllarında Bitlis ilinde işsizlik sigortasına başvuran, hak eden kişi sayıları ve ödeme miktarları aşğıdaki tabloda yer almaktadır.

BİTLİS İLİNDE İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURUSU, HAKEDEN SAYISI VE ÖDEME MİKTARLARI			
YILLAR	BAŞVURU	HAK EDEN	ÖDEME MİKTARI
2010	376	258	411.051,72
2011	477	278	565.030,30
2012(*)	134	61	127.710,44
2010-2012 Toplam	987	597	1.103.792,46

(*) Veriler 31.03.2012 itibariyledir.

İŞKUR, AB ile bütünleşme sürecinde, işgücü piyasasına yönelik üretilen politikaların AB'ye uyumunun sağlanması amacıyla aktif istihdam tedbirleri içeren, kurumsal kapasiteyi güçlendirmeye yönelik, mali kaynak ve teknik destek sağlayan önemli projeler uygulamaktadır. Projeler genel olarak dezavantajlı grupta yer alan kadın ve gençlere yöneliktir.

Bu bağlamda, "Kadın İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu" kapsamında Bitlis ilinde bir proje uygulanmış ve söz konusu projeye 120 kişi katılmıştır. "Genç İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu" kapsamında da Bitlis ilinde bir proje uygulanmış ve projeye 60 kişinin katılımı sağlanmıştır.

Ölkemizin istihdam ile ilgili en önemli sorunlarından birisi istihdam ile mesleki eğitim ilişkisinin yeterince güçlü olmamasıdır. Bir tarafta belirli bir mesleği olan veya mezun işsizler, diğör tarafta istediğı vasıfta ve meslekte eleman bulamayan işverenler bulunmaktadır. Bu çerçevede İŞKUR, eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi ve işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikteki işsizlerin istihdam edilebilirliğinin artırılmasına yönelik aktif işgücü programları kapsamında İşgücü Yetiştirme Kursları, Toplum Yararına Çalışma Programları, Girişimcilik ve İş Başı Eğitim (Staj) Programları uygulanmaktadır.

2002-2011 yılları arasında Bitlis ilimizde düzenlenen aktif işgücü programlarına katılan kişilere ilişkin veriler aşğıdaki tabloda yer almaktadır.

KURS TÜRÜ	TOPLAM KURS SAYISI	ERKEK KURSİYER SAYISI	KADIN KURSİYER SAYISI	TOPLAM KURSİYER SAYISI
İşgücü Yetiştirme Kursları	109	1.246	1.355	2.601
Hükümlü/Eski Hükümlölere Yönelik Kurslar	18	312	3	315
Toplum Yararına Çalışma Programı	30	1.019	36	1.055
Girişimcilik	10	240	62	302
İşbaşı Eğitim Programı	43	73	7	80
Toplam	210	2.890	1.463	4.353